

Riktlinje

Fastställt av: Regionfullmäktige

Upprättat av: Maria Enqvist

Organisation gäller inom: Sjukresor Västerbotten

Regelverk för sjukresor**Förändringar från föregående utgåva**

- Bidragsnivåer - buss i lokaltrafik ersätts i anslutning till huvudresa med annat kollektivt färdstätt
- Tidsfrist - förtydligande att fullständiga ansökningshandlingar krävs.
- Redaktionella ändringar

Omfattning

Regelverket och tillämpningarna för sjukresor är till för vårdpersonal i samband med utfärdande av intyg om färdstätt och beställning av sjukresor, samt för medborgarna för att veta när och hur de kan ansöka om bidrag för sjukresa.

Bakgrund

Det är patientens eget ansvar att ta sig till och från sjukvård, men regionen har sedan 1992 skyldighet att i vissa fall betala ut bidrag för dessa resor enligt ett fastställt regelverk. Denna skyldighet regleras av två lagar; Socialförsäkringsbalken (2010:110) tidigare Lagen om allmän försäkring (1962:381) och Lagen om resekostnadsersättning vid sjukresa (1991:419, SFS 2010:1245).

I Lag (1995:479) om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster finns föreskrifter om hemtransport av medborgare från övriga nordiska länder.

Inom Region Västerbotten finns ett regelverk beslutat av regionfullmäktige, RS 46-2020, 2020-02-25§ 19, som reglerar vilka resor som ska ersättas och vilka avgifter som gäller för sjukresor. Senast regelverket för sjukresor justerades var 2020. Sedan dess har benämningar kring sjukresor förändrats och utveckling har skett inom sjukvården. Regelverket har reviderats med modernare benämningar kring sjukresor.

Syfte

Att besluta ramarna för att uppfylla regionens ansvar enligt lagen om resekostnadsersättning. Att besluta nivåer för resebidrag och vilka resor som omfattas av regelverket. Att besluta vilka personer som omfattas av rätt till resebidrag.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Lagar och andra krav

- Socialförsäkringsbalken (2010:110) tidigare Lagen om allmän försäkring (1962:381)
- Lagen om resekostnadsersättning vid sjukresa (1991:419, SFS 2010:1245).
- I Lag (1995:479) om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster finns föreskrifter om hem transport av medborgare från övriga nordiska länder.

Ansvar och befogenheter

- All vårdpersonal som beställer resor ska följa regelverket och tillämpningarna.
- Administratörerna på sjukresor ska följa regelverket och tillämpningarna.
- Patienten själv för att veta vad som gäller kring att ansöka om bidrag.

Beskrivning/Genomförande

Rätt till bidrag vid sjukresor

Bidrag vid sjukresa får utbetalas till:

- Den som är bosatt (folkbokförd) i Västerbottens län och inskriven i sjukförsäkringssystemet. Den som tillhör en annan region ska söka bidrag för sjukresa av sin hemregion.
- Svenska medborgare som är bosatta utomlands har rätt till bidrag endast i de fall då vårdbehovet uppkommit under vistelsen i Sverige. Vården och bidragen ska sökas i den region där vårdbehovet upp kommit.
- Utsänd person, utsänd persons familjemedlem, missionär, präst eller volontär i utvecklingsland vid planerad öppen/sluten vård inom regionen.
- Utländsk medborgare, som omfattas av någon av förordningarna (EG) 883/2004 eller (EEG) 1408/71 alternativt är bosatt i konventionsland. I samband med akut öppen/sluten vård, då vårdbehovet uppkommit under tillfällig vistelse i landet. Vården ska sökas i den region där vårdbehovet uppkommit.
- Asylsökande med giltigt LMA-kort.

Dessa resor berättigar till bidrag från Region Västerbotten

Bidrag till en del av resekostnaden lämnas

- Vid läkarbesök, sjukvårdande behandling, röntgenundersökning och provtagning i samband med sjukdom som ges av behörig vårdgivare, anställd av, eller som har avtal med, Region Västerbotten.
- Vid sjukhusvård på grund av sjukdom eller förlossning.
- Enligt föreskrifter som regeringen meddelar, vid rådgivning i födelse kontrollerande syfte, abort eller sterilisering. Rådgivningen ska ha skett genom regionens försorg, av behörig

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

vårdgivare som är ansluten till den allmänna försäkringen eller organisation som har fått Socialstyrelsens tillstånd att bedriva rådgivning.

- Vid läkarbesök inom mödra- och barnhälsovården.
- Vid undersökning på sjukhus eller hos läkare enligt förordning (1975:1157) om ersättning för vissa läkarutlåtanden m m (t ex rehabiliteringsutredning, pensionsprövning, handikappersättning eller vårdbidrag).
- I samband med tillhandahållande av handikaphjälpmedel. Ordinationen ska vara gjord av behörig vårdgivare och bidrag kan gälla hämtning i samband med vårdbesök, utprovning eller anpassning av hjälpmedlet. Resa för att utföra reparation och service av hjälpmedlet är ingen sjukresa.
- Vid tandvård som avses i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd inom folktandvård, vid odontologisk fakultet eller hos försäkringsansluten privatpraktiserande tandläkare.
- Vid sjukbesök hos läkare inom studerandeorganisationernas hälsovård, för vilken statsbidrag betalas ut av högskolestyrelse.
- I samband med konvalescensvård på konvalescenthem som fastställts av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.
- Vid habilitering (läkarvård och sjukvårdande behandling) för patienter som tillhör personkretsen inom lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
- Vid läkarvård eller sjukvårdande behandling enligt gränssjukvårdsförordningen.
- Vid besök på de obemannade s k samhällsrummen då dessa ersätter fysiskt besök hos vårdgivare. Sjukresa med dyrare färdsätt ska beställas med Region Västerbottens beställningscentral för sjukresor av ansvarig vårdgivare. Blankett för begäran om reseersättning ska ställas ut av ansvarig vårdgivare.

Dessa resor berättigar inte till bidrag

Bidrag till resekostnaden lämnas inte vid:

- Sjukresor på grund av "fritt vårdval"
- Smittbärare (ersätts av Försäkringskassan)
- Vårdtjänster och åtgärder som inte är föranledd av sjukdom, enligt Avgiftshandboken kap. 9.
- Vaccinationer i förebyggande syfte
- Mödra- och barnhälsovård (ej läkarbesök)
- Mammografisk hälsokontroll
- Gynekologisk cellprovskontroll
- Egenträning, utbildningar och gruppbesök som t ex bantnings- och rökavvänjningsgrupper
- Profylaxkurser
- Permissions-, överflyttnings- och resor vid donation (se Övriga resor nedan)

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Resebidrag till/från vård inom Region Västerbotten

- Bidrag till resa kan utbetalas för resa till/från olika adresser enligt regelverket. Resa vid planerade besök till/från annan adress än folkbokföringsadressen får inte innebära en fördyring för regionen.

Resa till vård

- Bidrag utbetalas för resa med billigaste färdssätt med hänsyn till patientens medicinska tillstånd till närmaste vårdinrättning som kan ge adekvat vård.
- När resan avser besök på hälsocentral/sjukstuga eller tandvård kan bidrag utbetalas för resa till valfri vårdinrättning som ligger högst 25 kilometer längre från folkbokföringsadressen än närmsta vårdgivare som kan ge adekvat vård.
- Vid planerade vårdbesök ges bidrag högst till resa mellan bostadsadressen (folkbokföringsadressen) och närmaste vårdinrättning som kan ge adekvat vård.
- Bidrag för resor avseende vård inom vårdgarantin ges till den vårdinrättning som patienten remitterats till.

Resa från vård

- Bidrag ges för resa från den vårdinrättning som besökts till folkbokförings-adressen eller vid akut insjuknande till den plats där resa påbörjades. Bidrag utbetalas för resa med billigaste färdssätt utifrån patientens medicinska tillstånd.
- Vid resor från planerad vård ges bidrag högst till folkbokföringsadressen.
- Om det är medicinskt motiverat kan bidrag till resan ges från vårdinrättningen till annan plats än bostaden. Kostnaden för denna typ av resa läggs på beställande vårdinrättning.

Följeslagare

- Om det är medicinskt motiverat att patienten har följeslagare under resan ges bidrag till följeslagarens resa utan avdrag för egenavgift. Bidraget kan aldrig avse längre sträcka än patientens resväg.
- Bidrag till resekostnaden för en följeslagare/förälder ges generellt om patienten är barn eller ungdom till och med 19 år. När det gäller barn med allvarliga sjukdomar kan två följeslagare/föräldrar få medfölja då riskfyllda operationer eller andra omfattande behandlingar ska göras eller när viktig information om sjukdomen ska ges. Beslut om detta fattas av medicinskt ansvarig läkare. Bidrag ges ej till medföljande syskon.
- Bidrag ges för en besöksresa per vecka för en förälder/anhörig när barnet är inskriven i sluten vård.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Övernattning

- När övernattning behövs på grund av hur besöket är planerat hänvisas till remitterande klinik.
- Bidrag ges för övernattning som skett på hotell som anvisats av regionen.

Resor med dyrare färdstätt efter medicinsk bedömning

- Vårdgivaren bedömer patientens behov av dyrare färdstätt.
- Vid planerade besök ska resan **till** vårdinrättningen beställas av patienten via Region Västerbottens beställningscentral för sjukresor minst två helgfria vardagar före besöket.
- Resan **från** vårdinrättningen ska efter medicinsk bedömning beställas av vårdinrättningens personal via Region Västerbottens beställningscentral för sjukresor.
- Sker beställningen av taxi på annat sätt än via Region Västerbottens beställningscentral för sjukresor står patienten själv för kostnaden.
- Vid uteblivet vårdbesök är patienten skyldig att avboka beställd resa. Om så inte görs faktureras patienten för kostnaderna i efterskott.

Resor till/från vård i annan region inom Sverige än Region Västerbotten

Specialistvård och vårdgaranti

- Har patienten erhållit specialistvårdsremiss till visst sjukhus utanför länet gäller samma grundregler som vid resor inom länet.
- Har patienten efter medicinsk bedömning beviljats ett dyrare färdstätt ska beställning av resan ske via Region Västerbottens beställningscentral för sjukresor.
- Om patienten, efter samråd med Region Västerbottens beställningscentral för sjukresor, får löfte om att själv boka en billigare transport än den som Region Västerbotten kan tillhandahålla kan patienten välja att själv boka sin resa och begära bidrag i efterhand. Bidrag utbetalas utifrån gällande intyg och regelverk.

Valfrihet

- Resor och boende enligt patientens valfrihet av vård utanför Region Västerbotten ersätts inte.

Akut insjuknande

- Vid akut insjuknande i annan region än Region Västerbotten ges bidrag för resan till närmaste vårdinrättning som kan ge adekvat vård.
- Resor från vårdinrättning i samband med akut insjuknande utanför Region Västerbotten ersätts till den plats där insjuknandet skett.
- Vid hemresa till bostadsadressen efter vård i samband med akut insjuknande utanför Region Västerbotten ges inget bidrag till hemresan.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Avgifter, bidrag och tak

Egenavgifter

- Vid en sjukresa svarar patienten själv för en del av kostnaden. Denna kostnad kallas för egenavgift.
- Egenavgiften är fastställd till 200 kronor/enkel resa.
- Vid en kombination av flera färdsätt vid samma vårdtillfälle erläggs **en** egenavgift.
- Vid samåkning i taxi betalas en egenavgift per patient.
- Om det föreligger ett medicinskt behov av följeslagare under resan betalar denne ingen egenavgift.
- Har en patient besökt en vårdinrättning och efter remiss därifrån direkt fortsätter till en annan vårdinrättning ska endast **en** egenavgift betalas.
- Enligt särskild överenskommelse mellan Migrationsverket och SKL gäller en särskild avgiftsnivå för asylsökande.
- Vid resa med kollektivtrafik betalas ingen egenavgift.

Bidragsnivåer

- För resa med privat bil - 15 kronor/mil efter att egenavgiften på 200 kr dragits av.
- För resa med båt och snöskoter (som inte går i kollektivtrafiken) - 30 kronor/mil efter att egenavgiften dragits av.
- Resa med kollektivtrafik (endast tåg i 2:a klass och undantaget huvudresa med buss i lokaltrafik) är ej belagd med egenavgift. Resan ersätts, mot uppvisat kvitto, med hela biljettkostnaden när biljettpriset överstiger karensbeloppet per enkel väg. Resor där biljettpriset ej överstiger karensbeloppet ersätts inte. Då dessa resor ej är belagda med egenavgift kan de ej tillgodoräknas högkostnadsskyddet. Karensbeloppet justeras årligen enligt KPI fastställda tal. Basnivån är 70 kr, januari 2020.
- Bidrag som överstiger 100 kr betalas ut månadsvis. Om bidraget understiger 100 kronor ackumuleras det och utbetalas när nivån uppgår till 100 kronor. Utbetalning av bidrag under 100 kr utbetalas en gång per år.
- Bidrag som förfallit kan utbetalas på nytt med avdrag för en administrativ avgift motsvarande gällande faktureringsavgift för regionen.

Högekostnadstak

- Taket för egenavgifterna fastställs till 2 400 kronor per 12-månadersperiod. Egenavgiftsbefrielsen gäller under den tid som återstår av 12 månader räknat från datum för första resan.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Tidsfrist

- Rätt till bidrag förfaller om fullständiga ansökningshandlingar inte inkommit senast ett år efter den tidpunkt då rätten till bidrag infallit.

Omprövning

- Patienten har rätt att begära omprövning av tolkning och tillämpning av regelverket. Omprövningen sker hos regiondirektören eller den som denne utsett.

Övriga resor

Permissionsresor

- En permissionsresa är en resa mellan sjukhuset och patientens bostadsadress. Den beviljas och ersätts av respektive klinik, när vårdtiden överstiger 30 dagar.
- I de fall då patienten har behov av ett dyrare färdstätt ska permissionsresan beställas av vårdgivaren via Region Västerbotten beställningscentral för sjukresor.
- När patienten själv är initiativtagare till permissionsresan ansvarar denne själv för resan och reskostnaderna.
- Vid eventuell beslutad stängning av avdelning under kortare tid, helg eller veckoslut kan permissionsresa beviljas. Som alternativ kan patienten erbjudas plats på annan avdelning.
- Vid eget resande ges bidrag till resekostnaden av kliniken utifrån samma ersättningsnivå som vid sjukresa. Patienten betalar dock ingen egenavgift.

Överflyttningsresor

- En överflyttningsresa är en resa mellan två vårdinrättningar.
- Om patienten vårdas i slutenvård i annan region än Västerbottens (hemregionen) ersätts den region där vården sker för transportkostnaderna av hemregionen.
- En överflyttning av en patient bör inte ske från ett utomlänssjukhus till hemortssjukhus om det återstående vårdbehovet bedöms som relativt kortvarigt.
- Om patienten på eget initiativ begär förflyttning från ett sjukhus till ett annat svarar patienten själv för hela resekostnaden.

Resor i samband med donation

- Vid donationsutredning/donation av organ, vävnad eller vid äggdonation ersätter regionen donatorn för den faktiska resekostnaden. Ingen egenavgift ska erläggas. Organmottagarens hemregion svarar för kostanden till donatorn.

Dokumentation och arkivering

Administratörerna på sjukresor registrerar intyg om färdstätt samt arkiverar bidragsansökningar.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Historik

Tidigare beslutat Regelverk av Regionfullmäktige med följande diarienummer RS 46-2020 2020-02-25§19

Utarbetat av

Joel Backman Områdeschef, Servicecenter

Maria Enqvist Sektionschef, Servicecenter

Jan-Olof Schöldström Administratör Sjukresor

Therese Hagselius Administrator Sjukresor